

A TENGERPART

NAPILAP.

V. évfolyam.

FIUME, szerda 1908. október 28.

225. szám.

Szerkesztőség és kiadóhivatal (telefonszám 229)
Vicolo dell' Ospedale, Wurzer ház 1. emelet.
Nyomda telefonszáma (sürgős esetekben) 920.

Előfizetési ár:
Egész évre . . . 24 kor. Negyedévre . . . 6 kor.
Félévre . . . . 12 kor. Egy hónapra . . . . 2 kor.
Egyes szám ára 6 fillér.

HIRDETÉSEKET
a kiadóhivatal mérsékelt áron számít.

Hivatalos hirdetések 6 hasábos petit sorja 40 fillér.

Teremtsünk magyar kereskedelmet.

Ha a magyar ember külföldön utazik, lehetetlen, hogy figyelmét elkerülje az a nagy gazdaság, melylyel a nyugati államokban találkozunk, s ne jutna eszébe hazája szegénysége, kulturális elmaradottsága, az ipar és kereskedelem hiánya, mezőgazdaságunk fejletlensége. Hogy e baj oka első sorban a történelmi múltban keresendő, az kétségtelen, a nemzeti létért való harc az egész nemzet erejét vette igénybe, s így nem alakulhatott ki nálunk az az osztály, mely egy ország gazdagságának alapját képezi, s melynek a békés fejlődés előfeltétele.

Hiányzik az iparos, a kereskedő, s valamint katonák nélkül nincs háború, úgy ezek nélkül sem képzelhető el az ipar és kereskedelem, egy ország gazdagságának ezen két leghatalmasabb forrása. Dacára annak, hogy a termelési viszonyaik különbözőségénél fogva egymásra utalt Balkán- és nyugatállamok kereskedelmének útja hazánkon vezet keresztül s így annak természetes központja Budapest volna, e kedvező körülmény is alig volt képes nálunk kereskedőket növelni, s közgazdaságunk hazánk fekvésének ezen előnyéből is kereskedelmünk fejletlensége miatt a lehetőnél kisebb hasznot húz.

A kereskedők hiánya adja meg a magyarázatát azon pangásnak, mely nálunk a gazdasági élet minden vonalán tagadhatatlan, mert hisz minden vállalkozásnak alapját a kereskedelem képezi, s tekintettel arra, hogy hazánk mily tág teret nyújt minden kereskedelmi vállalkozásnak, csodálatos, hogy ez mégsem képes a külföld kereskedőire kellő vonzóerőt gyakorolni, hogy azok letelepedése nem pótolja nálunk ezen hiányt.

Legfőbb oka ennek az, hogy a külföldön kereskedelmileg nem vagyunk eléggé képviselve, hogy hiányzik azon üzletösszeköttetés, mely a külföldi érdekeltséget a hazai piac tekintetében tájékoztatná. A kereskedelmi körök ugyanis itéletüket egy piaccal szemben rendszerint ottani összeköttetéseikből szerzett tapasztalataikra alapítják, a hazai piacnak a külföldön, főleg pedig az e tekintetben fontos nyugaton alig vannak összeköttetései. A magyar kereskedő nem veti meg a lábát a hazai termékek fogyasztási piacain, ezek a termékek csak kivételesen jutnak el oda hazai cégek közvetítésével, s azon cikkekben való üzlet, melyekben bevételre vagyunk utalva, legnagyobb részt osztrák kezekben van. Ez az oka annak, hogy a külföld nem ismer bennünket, s ezért nem tudunk érdeklődést kelteni a hazai piac iránt.

Hogy mily nagy a közömbösség külföldön hazánkkal szemben, ennek jellemzésére egy igen érdekes példa hozható föl: Németország évek óta oly nagy számmal termeli a

kereskedők t, hogy egy új generáció nagy része nem képes hazájában megtelepedni, s rá van utalva a kivándorlásra. Ezért vannak az összes nyugati államok német kereskedőkkel elárasztva; nemcsak Európában, hanem a tengerentúli piacokon is igen sok a német kereskedő, Dél-Amerikában magam is láttam ezt, s mondhatnám, hogy ott az üzleti élet minden ágában a legrészletesebb helyet foglalják el.

A közvetlen szomszédságunkban levő magyar piacot mégsem keresték föl, mert azt nem ismerik, hazánkról fogalmat maguknak legfeljebb Lenau költeményei nyomán alkotnak, s ez érdeklődés keltésére édeskeves, mert manapság egy ország kulturális fejlettségének fokát annak gazdasági, ipari és kereskedelmi fejlettsége szerint határozzák meg.

Bizonyára nem nagyon tévednek azok, kik így gondolkodnak, mert minden gazdasági előmenetelnek alapját az ipar és kereskedelem képezi; ez a haladás a kulturális fejlődés útja, a civilizáció föllendülésének alapja, s jórészt még a szellemi javak gyökere is egy nemzet gazdasági erejében fekszik. Épen ezért szomorúan kell látnunk azt, hogy a hazai társadalomban még mindig mennyi előítélettel találkozunk a kereskedői foglalkozással szemben, ami pedig legfőbb akadályát képezi annak, hogy ifjúságunk tömegesen lépjen ezen pályára.

Szükséges tehát, hogy kormányunk mindennek előtt a kereskedőosztály társadalmi helyzetének javítása érdekében tegyen valamit, s hogy a kereskedői pályára való lépést az élet tanulmányok elvégzésének anyagi szempontjából vett megkönnyítésével mozdítsa elő. S a tanulmányaikat végzett ifjakat tömegesen küldje ki külföldre, megfelelő ösztöndíjat adva nekik, hogy azok ott azon hatalmas üzleti szellemet szívják magukba, mely a nyugati államok levegőjét betölti, s így kellő tudással, s az azt teljessé tevő tapasztalattal szerelve föl őket, teremtsük meg általuk a magyar kereskedőosztálynak azon falanxát, mely képes lesz kereskedelmünket kiterjeszteni, termelésünket föllendíteni, s amelynek működése nyomán a nemzeti jólét fakad, a kultúra, a civilizáció halad előre!

Téves az nálunk, hogy egy ország kereskedelmét a termelési viszonyok mintegy meghatározzák s abban nem látnak egyebet, mint egy az ipar érdekeinek szolgálatára hivatott tényezőt, teljesen megfeledkeznek önmagában való produktivitásáról.

Kereskedelmi politikánk is hasonló fel-fogásra vall, úgy, hogy az csaknem kizárólag az exportpolitikát kedvezményezi, mintha nem látnók számos államnak a kereskedelemben rejlő gazdagságát. Csak Angliát említem példának, melynél igazán nehéz volna megállapí-

tani azt, hogy mi képezi nagyobb gazdaságát, ipara-e vagy kereskedelme; az azonban kétségtelen, hogy ipara azon kereskedelem nélkül el sem képzelhető.

Sehol ipart, sehol intenzívebb gazdasági életet kereskedelem nélkül nem találunk, s mert kereskedelmünk nincsen, ezért olyan erőtlen közgazdaságunk.

Ez legfőbb oka annak, hogy dacára azon hálás talajnak, mely nálunk az ipari vállalkozás számára nyílik, s azon páratlan kedvezményeknek, melyekben iparvállalataink általában részesülnek, iparunk fejlődést mégis alig mutat.

Az üzleti élet gerincét a kereskedelem képezi, vállalkozókat az nevel. Még akkor is, midőn Németországban a népesség szaporodásával egy ideig nem tarthatott lépést a gazdasági élet föllendülése és sokan kivándorolni voltak kénytelenek: a kivándorlás helyén hazájukból magukkal hozott intelligenciabeli fölényüknél fogva az ott megtelepedett egyéb népek között a hatalmas német birodalom tekintélyének árnyékában úgy érvényesültek, hogy sok helyen a kereskedelemben vezérszerepre tettek szert. Természetes, hogy ezen kereskedők keresletükkel első sorban a német piacon léptek fel, s ez a piac, számolva követelményeikkel, őket oly ajánlatokkal látta el, mely prosperálásukat lehetővé tette.

Németország kereskedelmének előnyére szolgálnak, a kikötőbe szállításnál az olcsó vasuti fuvar, az ország csatornahálózata s általában víziutai, a kikötőknek lehető legmodernebb berendezései, olcsó raktárai, azoknak a tengerentúli piacok csaknem mindegyikével való közvetlen összeköttetése, sűrű hajójáratok s ezeknek olcsó tarifái. Kérdezem, hogy tengeremlékünknek kereskedelmünk nyújt-e már hasonló előnyöket, eléggé erősek vagyunk-e már arra, hogy a világversenyyel megküzdhessünk, s indokolt-e ennél fogva az, hogy kereskedelmi politikánk súlypontját az exportterekvések képezik? Én azt hiszem, hogy e kérdésre bátran felelhetünk nem-mel, s e tekintetben a fönti példa sokat mond, valamint igazolja egyúttal azt is, hogy nem az ipar nyomán fakad a kereskedelem, hanem ellenkezőleg, a kereskedelem az, mely felvirágoztatja az ipart.

De mindaddig épenséggel nem remélhetjük nemzeti társadalmunkban egy kereskedőosztály kialakulását, a produktív pályának kellő megbecsülését, míg társadalmunk egyszerűen a tekintetes, nagyságos, méltóságos stb. címek szerint fog tagozódni, míg a haladást az egyik címskálából a másikba való emelkedés fogja képezni, s az egyéni ambíciót ily helytelen irányba terelik. S e tagadhatatlanul elmaradottságra való állapot mindaddig nem fog megváltozni, mindaddig nem fognak megszűnni nálunk úgy gondolkozni az emberek, mint másutt talán egy századdal ez

előtt gondolkodtak, míg társadalmunk az élére rendelt mánásainkat, mint kasztot fogja megkülönböztetni, melybe a polgári s így kereskedői pályákról bejutás nincs. A társadalmi emelkedésnek az emberrel vele született vágya mindaddig riasztani fogja a tehetségeket a hazának fejlődését biztosító pályáról, míg a közfelfogás meg nem változik.

Dr. B. J.

A szuezi csatorna 1907-ben.

A csatorna-társaság évi jelentéséből kiejeljük a következő adatokat:

A múlt év folyamán 4267 hajó haladt át a csatornán 14,728.434 netto regisztertonnataralommal. Tehát a forgalom 1906. évvel szemben 292 hajóval és 1,282.930 tonnával emelkedett; emelkedést mutat az általános hajónagyság is, amely 1906-ban 3383, 1907-ben pedig 3452 tonna volt. A hajóforgalom oroszlanrészre a brit lobogó volt, nem kevesebb, mint 1,195,932 N. R. T.

Emelkedést tüntet fel a német, görög, olasz, japán, holland, török, siami és svéd hajózás, míg visszaesett az osztrák-magyar, francia, norvég és olasz hajók forgalma.

A kereskedelmi hajók forgalma 1.432.000 tonnával emelkedett, a hadihajóké 149.000 tonnával visszaesett.

A csatorna forgalma lobogó szerint a következő volt:

	1906. hajó	1907. hajó
Lobogó		
angol	2,333	2,651
német	588	580
amerikai	22	9
osztrák-magyar	145	129
belga	—	3
chinai	—	1
dán	39	38
egyiptomi	2	3
spanyol	28	26
francia	260	239
görög	6	21
olasz	82	86
japán	37	67
holland	202	223
norvég	57	47
török	51	51
portugal	1	1
oros	113	81
szíami	1	1
svéd	8	10
Összesen	3,795	4,267

A csatorna forgalmában szereplő hajósvállalatok a következők:

Hajósvállalat	Tonna	Utak sz.
Poninsular & Oriental S.N. Co.	1.180.600	259
Ocean S. S. Co. & China Mutual S. N. Co.	925.300	224
Hansa Deutsche Ges.	735.000	193
Ellerman Lines Ltd.	730.000	187
Messageries Maritimes	564.000	166
Nordd. Lloyd	562.900	110
Clan Line	460.700	151
Hamburg—Amerika	433.700	121
Charente S. S. Co.	364.200	78
Britisch India S. N. Co.	356.600	87
Österr. Lloyd	333.600	90
Auchor Line	318.500	86
Niederland Stomvaart Maatschappij	305.700	99

A szuezi csatorna vállalat bevétele 120.118.521 frank volt, tehát 8.138,398 frankkal emelkedett. Az összes költségek levonása után maradt a társaságnak tiszta nyereség címén 76.476.026 frank, 9.766.373 frankkal több mint az előző évben. A részvények 141 frank osztalékot kapnak, úgy mint tavaly, az alapítói részvényesek pedig külön 66.71 frankot. A csatorna könyvbéli értéke 621.19 millió frank az ingók és ingatlanok értéke 60.25 millió.

A múlt évi nagyon kedvező eredmény főképpen az Európa és India közötti árucseré megélénkülésének a következménye.

Az idén rosszabb éve lesz a vállalatnak. Május közepéig 2.490.000 frankkal kevesebb volt a bevétele, mint az előző év ugyanezen szakában.

UJDONSÁGOK.

— **Ezüst lakodalom.** Lágel Frigyes, a helybeli Mohovich-féle könyvnyomda művezetője és a Fiumei Magyar Kör alelnöke ma üli meg házasságának 25-ik évfordulóját nagyszámú családjá, barátai és tisztelői körében. Családi ünnepe alkalmából mi is üdvökívánatainkat küldjük el Lágel Frigyesnek, ki a magyar ügynek egyik legrégebb és legbuzgóbb harcosa Fiumében.

— **Magyarok a zágrábi egyetemen.** Az „Obzor” szombati számában azt írja, hogy husz állami ösztöndíjas tanuló iratkozott be a zágrábi egyetemre, s ehhez a következő kommentárt fűzi:

Mindez a legnagyobb csöndben történt, senki se tudott róla, mintha már régebben uralkodó szokás volna. Ha ez más időben történik, csak örülnünk lehetne annak, hogy az idegenek által oly kis mértékben látogatott egyetemünkre husz idegen ajku fiatal ember iratkozzék. De amidőn tudjuk, hogy egyetemünkön fönnállása óta egyetlen magyar sem volt s midőn azt látjuk, hogy éppen az idén jönnek, még pedig csupa állami ösztöndíjasok, akkor e jelentős eseményre figyelmet kell fordítanunk s megállapítanunk azt, hogy a zágrábi egyetemre küldött magyar ifjaknak missziójuk van, amelynek csakis egy célja lehet, és pedig az, hogy horvátul megtanuljanak és hogy képesítést nyerjenek a horvát tartományokban betöltendő hivatali állásokra.

— **Hajóóriások.** Tavaly, midőn a Cunard-társaság két hajóóriását, a Lusitaniát és a Mauretaniát vizre bocsátották és seregszámra zarándokoltak Liverpoolba még messze idegenből is az emberek, nagy büszkeségére Albionnak, általános volt a nézet, hogy a hajóépítés terén az óriási mértéket illetőleg a non plus ultrát elérték és hosszú időre nem fognak ennél hatalmasabbat alkotni. És ime, rövid időre rá megcáfoltva látjuk e nézetet, mert az ugyancsak angol White Star Line kevéssel az előtt elhatározta, hogy a Cunard-gőzösknél sokkal terjedelmesebb hajókat fog építtetni, melyeknél azonban eltekintettek attól, hogy ezek amazoknál fokozottabb sebességgel haladjanak. Hogy milyen különbség lesz a kétféle hajótípus között, arról megközelítő fogalmat nyújtanak az alanti összehasonlító méretek: a Lusitania és Mauretania: hossza 790 angol láb, szélessége 88 angol láb, tonnatartalma 33,000, gyorsasága óránként 25 csomó, gépezete turbina-rendszerű. Az ujonnan építendő White Star Line gőzösei: hossza 860 angol láb, tonnatartalma 45,000—50,000, gyorsasága óránként 19—20 csomó, gépezete kombinált, gőz- és turbinarendszer. Mindeztől nagy akadályt képezte ilyen hatalmas hajótestek építhetőségének azon körülmény, hogy nem voltak sehol alkalmas száraz és vízzel tölthető dockok. A modern hajóépítés követelményeinek meg akarván felelni, több angol kikötőben, így nevezetesen Belfast és Southampton kikötőjében a hatóság gondoskodott arról, hogy ily méretű hajók építése és esetleges későbbi dockolása is lehetővé legyen téve. Mindenütt óriási érdeklődéssel néznek az építendő hajóóriások megjelenésének elébe.

— **A velencei kampanile építése.** A napokban hatalmas lépéssel közelített meg kiépítését az új velencei Márkus-torony, a munkálatokkal eljutottak a haranglábakig. Ami az építkezés első részének befejezését jelenti. A torony még kiépítendő felső részét isztriai mészkövel földik s kiválóan gondos kőfaragó munkával teszik diszessé, tetszetőssé. Az eddig volt építkezésnél egymillió téglát használtak föl. Az építkezés második része novemberben indul meg. A harangszobát boltosított kilátóablakkal látták el, a tetőt rézzel földik s föléje aranyozott angyal-alakot állítanak. Az angyal szobra művészies kivitelben, X. Pius pápának, Velence egykori volt patriarchájának költségén készül.

— **A kikötőből.** Október 27-én érkezett: „Adria” magyar gőzös Tangerből 500 zsák szénnel, 100 láda narancscsal és 30 tonna vegyes áruval, „Helios” osztrák gőzös Triesztből 2400 zsák lenmaggal, 400 láda fával, 1000 hordó olajjal, 300 zsák rizszel és 60 tonna vegyesáruval.

Indult „Rovensa” yacht Károly István főherceggel fedélzetén Dalmáciába.

— **Betörők egy fűszeresboltban.** A Via S. Sebastiano utca 5. sz. alatt levő Bradicich féle fűszeresboltba szombaton ismeretlen tettesek betörték s onnan 20 kg. kávé és egyéb dolgokat vittek el. Készpénzt nem találtak, mivel a kereskedő szerencséjére előző este magához vette az aznapi bevételt. A rendőrség keresi a betörőket.

— **Gyermek a kocsai alatt.** A Felső Belvedere utca 303. sz. háza előtt tegnap reggel fél kilenc óra tájban súlyos baleset történt. Vich Győző 6 éves gyermek játszás közben egy teherszállító kocsikereke alá került és súlyos sérüléseket szenvedett. A mentők szállították a kórházba, hol az orvosok megállapították, hogy két oldalbordája törött el s fején is súlyos sérüléseket szenvedett. Az orvosok remélik, hogy életben marad. A rendőrség megindította a vizsgálatot a kocsi ellen, de szemtanúk állítása szerint a kis fiu maga szaladt játszás közben a lovak közé.

— **Az Adria hajóforgalma.** Az Adria m. kir. tengerhajós társaság gőzöseinél a következő jelentéseket vesszük:

Az „Adria” október 22. óta Triesztben rakodik az északafrikai vonal részére; az „Andrássy” Messzinában rakodik hazafelé (A. vonal); az „Arad” október 8. óta Fiumében rakodik Rotterdam és Antwerpen részére; az „Arpad” október 23-án Fiuméből Marseilleba indult (B. vonal); a „Balaton” október 22. óta Livornóban rakodik Brazília részére; a „Báró Fejérvár” október 4-én Rio de Janeiróból Algirba, Maltába, Triesztbe és Fiuméba indult; a „Baross” október 22. óta kirak Triesztben; a „Báthory” október 7. óta Fiumében van; a „B. Kemény” október 21-én Roueoból Cardiffba indult; a „Buda II.” október 20. óta Rio de Janeiróba rakodik Trieszt és Fiume részére; a „Carola” napi járatait végzi Málta és Siracusa között; a „Deák” október 14-én Staxból Rouenba indult; a „Duna” október 18. óta kirak Velencében; a „Jókai” október 21-én Bahiából Rio de Janeiróba indult; a „Kálmán király” október 11. óta kirak Bordeauxban; a „Kassa” Fiumében rakodik Marseille és Spanyolország részére (A. vonal); a „Kolozsvár” október 22-én Palermóból Londonba indult; a „Lederer Sándor” Porto-Maurizióban rakodik Marseille és Spanyolország részére (A. vonal); a „Matlekovics” okt. 22-én Methyloból Fiuméba indult; a „Mátyás király” Triesztben rakodik Marseille és Spanyolország részére (A. vonal); a „Nagy Lajos” október 22-én elhaladt Gibraltár mellett Glaszgow felé; a „Rákóczi” Marseillebe rakodik hazafelé (A. vonal); a „Stefánia” okt. 15. óta kirak Ankonában; a „Szapary” Genuában rakodik hazafelé (B. vonal); a „Széchényi” okt. 19. óta Tuniszban rakodik Bordeaux és Rouen részére; a „Szedeg” okt. 16. óta Sfaxban rakodik Rouen részére; a „Széll Kálmán” okt. 22. óta kirak Antwerpenben; a „Szent László” Nápolyban rakodik Marseille részére (B. vonal); a „Tibor” október 16. óta rakodik North Scheldtsben Velence részére; a „Tisza” október 22-én Kataniából Bariba és Fiuméba indult (B. vonal); a „Zichy” október 20-án Glaszgowból Maltába, Velencébe, Triesztbe és Fiuméba indult, a „Zrinyi” Messzinában rakodik Marseille és Spanyolország részére (A. vonal).

Minden a kihordás vagy szétküldés körül felmerülő panaszt levelezőlap vagy telefon útján sziveskedjenek nekünk bejelenteni.

A közönséghez!

1908. november elsejével új előfizetést nyitunk „A Tengerpart”-ra, mely Fiumének egyetlen, független, a hatalomtól meg nem vásárolt magyar napilapja és öt év óta megalkuvás nélkül küzd itt a fiumei magyarság érdekeiért és törekvéseiért.

„A TENGERPART”

nemsokára hatodik évfolyamát kezdi meg és a legutóbbi évek zavaros sajtóviszonyai között egyetlen állandó támasza és zászlóvivője volt a fiumei magyarságnak. Igerjük, hogy e célunknak a jövőben kettőzött erővel és buzgalommal fogunk megfelelni és minden leheltünkkel szolgálni fogjuk a fiumei magyarságot, melynek szeretete és támogatása

„A TENGERPART”

egyedüli talpköve volt eddig és lesz a jövőben is.

„A Tengerpart” előfizetési ára:

Egész évre	24 korona
Fél évre	12 „
Negyedévre	6 „
Egy óra	2 „
Egyes szám ára 6 fillér.	

„A TENGERPART”

szerveztősége és kiadóhivatala.
Vicolo dell' Ospedale Wurzer-ház I. em.
Telefon 229. sz.

Távirat ◀▶ Telefon.

Bombamerénylet a spanyol királyi pár ellen.

BARCELONA, okt. 27. Midőn ma délelőtt a spanyol királyi pár az itt időző spanyol hajóraj megtekintésére a kikötőbe hajtatott, néhány percel érkezésük előtt a kiszállás helyén egy bomba robbant fel, mely nyilvánvalóan a királyi párnak volt szánva. Emberéletben szerencsére nem esett kár, de a robbanás jelentékeny kárt okozott.

Két trónörökös, aki elkerüli egymást.

BÉCS, okt. 27. György szerb trónörökös tegnap délután 5 órakor ideérkezett és mivel este 10 órakor indult a vonat Oroszország felé, behajtatott egy belvárosi szállóba, ahol megébredt. A szállót számos detektív vette körül, akik már a pályaudvartól fogva kísérték a herceget. Mivel este 10 órakor Ferenc Ferdinánd trónörökösnek is el kellett utaznia Karwinba, a Nordbahn ketté osztotta az indulásra kész vonatot és a két trónörökös a pályaudvar más-más részén szállt fel vonatjára.

Szövetség Szerbia és Montenegro között.

BELGRÁD, okt. 27. A „Stampa“ jelenti, hogy Péter szerb király tegnap írta alá a Szerbia és Montenegro között létrejött szövetségi szerződés okmányát, mely a két ország közösen viselendő háborújának minden részletét szabályozza.

Elégetett osztrák-magyar konzuli lobogó.

BELGRÁD, okt. 27. Tegnap Szemedriában egy gimnáziumi tanuló lerántotta az osztrák-magyar konzuli ügynökség épületéről az ott kitűzött lobogót és elégette.

Velimirovics szerb miniszterelnök ennek folytán ma reggel önként elment Forgács gróf szerb nagykövetséghez és a szerb kormány élénk sajnálatát fejezve ki, bocsánatot kért a zászló megsértéséért. A szemendriai prefektus parancsot kapott, hogy fejezze ki sajnálatát az ottani konzuli ügynökségnek és tegyen jelentést a kormánynak, hogy miért nem akadályozta meg a merényletet.

Az Ausztria-Magyarország elleni bojkott.

KONSTANTINÁPOLY, okt. 27. Caiffában egy Lloyd gőzös nem rakhatta ki áruját, ellenben Beyruthban két Lloyd-gőzös zavartalanul végzi rakodási munkálatait.

Mig az Osztrák Lloyd hajói ellen indított bojkott majdnem egész Törökországban és magában Konstantinápolyban is ugyszólván teljesen elaludt, Szalonikiben teljes erővel fenn áll a bojkott, úgy, hogy a Lloyd-hajók sem berakást sem kirakást nem végezhetnek. Azt hiszik azonban, hogy néhány nap múlva itt is vége lesz a mozgalomnak.

Az osztrák kormány lemondása.

BÉCS, okt. 27. Az osztrák kabinet lemondása a cseh-német viszálykodás miatt befejezett tény. Valószínű, hogy ismét Beck báró fog megbízatni a kabinetalakítással, de miniszteriumának legtöbb tárcája gazdát fog cserélni. Valószínűleg csak Körytowszky pénzügyminiszter és Georgi landwehrminiszter maradnak benn az új kabinetben.

Egy volt pénzügyminiszter emlékezete.

KOMÁROM, okt. 27. Ma délelőtt folyt le itt nagy ünnepek között a Ghiczy Kálmán egykori pénzügyminiszter szülőházán felállított emléktáblának leplezése, melyen Wekerle miniszterelnök, Günther igazságügyminiszter és Rakovszky képviselőházi alelnök vezetésével számos országgyűlési képviselő vett részt. A Himnusz eléneklése után a komáromi polgármester mondott ünnepi beszédet, melynek végén a lepel lehullott az emléktábláról. Ezután Wekerle Sándor mondott hosszabb beszédet, Ghiczy tanítványának nevezve magát és méltatván a volt pénzügyminiszter érdemeit. A miniszterelnök beszéde után az ünneplő közönség az emléktábla előtt elénekelte a Szózatot.

Végre megvan az előzetes szankció.

BUDAPEST, okt. 27. Beavatott politikai forrásból származó értesülés szerinti, a király ma megadta az Andrássy által tervezett választói reformhoz az előzetes szankcióját.

Pozsonyiak az általános választói jogért.

POZSONY, okt. 27. A pozsonyi szabad polgári egyesület ma népgyűlést tartott, melyben a pluralis választói jog ellen tiltakoztak. A népgyűlés a királyhoz táviratot menesztett, a melyben az általános egyenlő és titkos választói jognak életbeléptetését kéri.

Oláh izgatás.

ARAD, okt. 27. Oncu Miklós, a nagyhalmaígyi kerület oláh nemzetiségi országgyűlési képviselője ma tartotta kerületében beszámoló beszédét. Utána Goldis László beszélt és oly heves, lázító beszédet mondott a magyarság és a magyar állam ellen, hogy a hatóság jelenlévő képviselője kénytelen volt a szót megvonni tőle.

Cseh-német verekedés Prágában.

PRÁGA, okt. 27. Tegnap este 6 órakor igen sok cseh tünető gyűlt össze a Graben utcán és a Vencel-téren, kik a német járókelőket sértegették és bántalmazták. Több német diákot ütlegekkel traktáltak, úgy hogy ezek kénytelenek voltak a német kaszinó épületébe menekülni. A rendőrség körülvette az épületet, de a tüntetők áttörték a kordont és be akartak hatolni a földszinti étterembe, melyben körülbelül 60 diák volt. Valóságos csata fejlődött ki, melyben több tüntető és számos diák megsebesült. A rendőrség 15 elfogatást eszközölt. Csak este tíz óra felé állt helyre ismét a rend.

Lég-hajósok balesete.

PÁRIS, okt. 27. Az új francia katonai lég-hajó, mely ma délelőtt felszállott, csavar-törés következtében lezuhant a földre. A lég-hajóban ülő két katonatiszt súlyosan megsebesült.

Első fumei magyar úri és női fodrász terem az Adria Palotában.

Az úri teremben pontos és jó kiszolgálás.

Catti György utóda

cs. és kir. udvari szállító

GYÓGYSZERTÁRA

a városi torony mellett.

Ajánlja magát minden orvosi rendelés azonnali és exakt elkészítésére. Kapható minden gyógyszerészeti különlegesség, gyógyszappanok, az összes ásványvizek, toalett-cikkek és szépitőszerek stb. stb.

Végeladás.

A felszámolás alatt levő Fiumei Butorgyár Részv. Társ. (Via Macello 6) mindennemű szalon-irodai s kávéházi széket s egyéb butorberendezéseket mélyen leszállított áron ad el.

Marse L. Fiume

Via Governo (Corso).

Ujjonnan érkezett szalma- és nemezkalapok a legelső bel- és külföldi gyárakból. Gyermek-különlegességek. Panama-kalapok.

Élő virágcsokrot,

koszorút, virágdíszítést bármely alkalomra izlésesen s olcsón készít Kovács Teréz virágkereskedése Fiume, Corsia Deák 30 (az Ossoinak-ház kapubejárataiban).

Cserepes növényben nagy választék.

Használt szalongszarnitura

és konzoltükör olcsón eladó. Cim a kiadóba

Használt és új zsákok raktára.

Bel- és külföldi gyártmányu új és használt zsákok vétele és eladása.

Rupnik Emil

Ürményi-tér 6. sz. Steinmann-féle ház.

Telefon 226. sz.

A FIUMEI KERESKEDELMI BANK

RÉSZVÉNYTÁRSASÁG

ADRIA PALOTA FIUMÉBAN ADRIA PALOTA

betétkönyvek és folyószámlák után

4% netto kamatot

térít meg feleinek.

A járadékadót a bank önmaga viseli.

Globus

Hirlapügynökség.

Újság-elárusítás rögtön a vonatok érkezése után.

Fiume, Vincenzo de Domini utca (az Europa szálló közelében).

VARIETÉ INTERNAZIONALE

Estéknként kiváló művészierők fellépte

Via Alessandrina 3. Kezdeté 9 órakor.

A hölgyközönség figyelmébe!

Értesitem Fiume és környékének úri hölgyközönségét, hogy bécsi bevásárlásomról hazaérkeztem s a legújabb modellekkel és formákkal rendelkezem. Izléses átalakítások is olcsón teljesítenek.

WEISS FANNY

Női kalap divatterme

FIUME, Via Andrássy 13 II. emelet.

Olasz és francia

leckéket ad mindkét nyelv nyelvtanában, irodalmában és társalgásban diplomás tanítónő. Megkeresések „Maestra italiana” címen poste-restante kéretnek.

Kass vasuti vendéglőjében.

kedden este disznótör és pénteken este halászlé lesz szabadttüzön.

